

Evropa za
državljan

Projekt „Minority organisations in thinking and shaping the future of the EU“ je financirala Evropska unija v okviru programa „Evropa za državljan

Sklop 2, Ukrep 2.1 pobratenja mest

Udeležba: Projekt je omogočil direktno srečanje najmanj 224 državljanov, od tega 67 iz Slovenije, 149 pa preko partnerskih organizacij iz različnih držav: Latvija 2, Madžarska 3, Bolgarija 4, Srbija 21, Hrvaška 119. Dodatnih 8 državljanov se je projekta udeležilo iz Italije (2) ter iz Bosne in Hercegovine (6).

Kraj / datumi: Srečanje je potekalo v Škofji Loki (Slovenija) od 16.03.2018 do 18.03.2018.

Kratek opis projekta »Minority organisations in thinking and shaping the future of the EU« (Manjšinske organizacije v razmišljanju in oblikovanju prihodnosti EU):

Hrvaško kulturno umetniško društvo Komušina iz Škofje Loke je v sodelovanju z občino Škofja Loka in skupaj s partnerji iz petih različnih držav pridobila 22.000 evrov sredstev iz programa Evropa za državljane za organizacijo projekta - mednarodne konference na temo prihodnosti manjšinskih organizacij v Evropski uniji. V Sklopu Evropske unije danes živi približno pol milijarde državljanov in od tega bi se jih lahko skoraj 15% deklariralo kot pripadniki različnih etničnih manjšin. Število pripadnikov etničnih manjšin v EU pa se zaradi različnih dejavnikov vseskozi povečuje. Kljub temu je za večino držav v EU še vedno zelo težko najti ravnovesje med spoštovanjem razlik, strpnosti in družbene zastopanosti. Pomanjkljiva komunikacija, pomanjkanje logistične, finančne in moralne podpore manjšinskim organizacijam, pomanjkanje spretnosti in znanja predstavnikov manjšin, omejene izkušnje s kolektivnimi dejanji, zgodovina zanemarjanja, občutek nemoči in pomanjkanje časa so samo ena od mnogih ovir, ki zavirajo sodelovanje manjšinskih organizacij na prvi stopnici državljanstva - v svojih lokalnih skupnostih. Glavni cilj projekta je bilo med različnimi deležniki vzpostaviti razpravo o prihodnji vlogi manjšin v EU, izmenjati različne primere dobrih praks iz različnih evropskih držav, vzpostaviti dejavnosti za krepitev manjšinskih organizacij ter najti način, kako izkoristiti obstoječe prednosti in zmogljivosti manjšin ter spodbuditi iste k dejavnemu sodelovanju v lokalnih skupnostih. Samoorganizacija državljanov, pripadnikov različnih etničnih manjšin v različnih evropskih državah v manjšinske organizacije bo v prihodnosti ključnega pomena za obstoj in negovanje kulturnega izročila ter za uspešno integracijo v večinsko družbo. Te organizacije bodo v prihodnosti nosile še večji del odgovornosti za kulturno raznoliko evropsko družbo, ki bogati in združuje na temeljih razumevanja, strpnosti in sodelovanja različnih evropskih kultur.

Program prvega dne (16.03.2018 v sejni sobi Upravne enote občine Škofja Loka na Poljasni cesti 2) se je začel s predstavitvijo partnerskih organizacij projekta, njihovih lokalnih skupnosti in držav. Delegati partnerjev so na delovnem sestanku primerjali izkušnje in prakse na področju vključevanja manjšin v družbeno, kulturno in politično življenje, in sicer v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, v Bolgariji, na Madžarskem in v Latviji. Pri delavnici Europe café so se udeleženci skupaj z županom občine Škofja Loka ter evropskim poslancem dr. Igorjem Šoltesom in dvema poslancema slovenskega Državnega zbora (dr. Matej Tašner Vatovec in Miha Kordiš) pogovarjali o vlogi manjšinskih organizacij v lokalnih skupnosti, izmenjevali izkušnje o tem, kako spodbuditi manjšinske organizacije pri vključevanju v lokalno skupnost, pri čemer je bila izpostavljena njihova vloga pri integraciji manjšinskih pripadnikov v novem okolju ter vzpostavitvi ustrezne in učinkovite komunikacije med lokalnimi predstavniki in pripadniki manjšin. V širšem smislu je bila delavnica namenjena izmenjavi dobrih praks, oblikovanju predlogov ter iskanju rešitev na področju manjšinske problematike, velik sklop pogovora pa je bil namenjen h krepitevi zaupanja v evropske institucije.

Prvi dan konference se je zaključil s kulturnim programom, festivalom izvirne glasbe in večerjo (v prostorih Hrvaške kulturno umetniškega društva Komušina na Partizanski cesti 1), na kateri so se udeleženci imeli možnost spoznati in neformalno družiti.

Program drugega dne (17.03.2018) in osrednji dogodek konference se je odvijal v Sokolskem domu (kulturni dom) Škofja Loka na Mestnem trgu 17.

Program drugega dne konference je potekal v znamenju predavanj in razprave in je zajemal naslednje tematske sklope 1) Kakšne so ovire pri vključevanju manjšin v lokalne skupnosti 2) Določanje relevantnih deležnikov za uspešno vključevanje manjšin v lokalno skupnosti 3) Vzpostavitev komunikacije med manjšinskimi skupnostmi in predstavniki lokalnih skupnosti 4) Pomembnost manjšinske kulture za prihodnost EU. Udeleženci so se na konferenci prav tako pogovarjali o prihodnji vlogi manjšin v EU, uspešni integraciji manjšin v kulturno in družbeno življenje ter iskali predloge o tem, kako lahko manjšinske organizacije pripomorejo k zmanjšanju diskriminacije in predsodkov. Program se je zaključil z razstavo manjšinske umetnosti in kulturnim programom - festivalom manjšinske folklorne in s skupno večerjo. Kulturni program je bil namenjen spodbujanju pogovorov o pomembnosti razvijanja medkulturnega dialoga in manjšinske kulture pri uveljavljanju talentov in ustvarjalnosti pripadnikov manjšin. V prvem sklopu so različni govorniki predstavili različne programe in perspektive za pripadnike manjšinskih organizacij. V drugem sklopu pa so predstavniki različnih partnerskih organizacij iz različnih držav predstavili svoj pogled na reševanje skupnih ovir. V kulturnem sklopu so se s svojimi izdelki predstavili ustvarjalci manjšinskih avtohtonih ročnih del nato pa še pet manjšinskih folklornih skupin. Pripadniki vseh folklornih skupin so nato v predverju konferenčne dvorane Sokolskega doma zaplesali še skupaj.

Drugi dan konference se je zaključil s skupno večerjo udeležencev v prostorih Hrvaškega kulturno umetniškega društva Komušina na Partizanski cesti 1.

Med govorniki osrednjega dogodka so bili tudi akad. dr. Boštjan Žekš, svetovalec predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, dr. Zoran Stančič, vodja predstavništva Evropske komisije v Republiki Sloveniji, dr. Dragan Matić, vodja odbora za kulturo Državnega zbora Republike Slovenije, dr. Sašo Gazdić, vodja službe za kulturne raznolikosti in človekove pravice Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, prof. dr. Miran Komac, znanstveni svetnik Inštituta za narodnostna vprašanja, mag. Miha Ješe, župan občine Škofja Loka, mag. Borut Sajovic, župan občine Tržič, mag. Dubravka Severinski iz državnega urada Republike Hrvaške za Hrvate po svetu, Matej Maček iz Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Darja Sekula Krstič iz Centra Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), Saša Banjanac Lubej, urednica manjšinske oddaje Na Glas na RTV Slovenija, predstavniki partnerskih organizacij projekta, drugih manjšinskih organizacij v Republiki Sloveniji, predstavniki veleposlaništev in drugi.

Program tretjega dne (18.03.2018 v sejni sobi Upravne enote občine Škofja Loka na Poljanski cesti 2) se je začel z zaključno fazo projekta, ki je zajemala podpisovanje skupne pobude o prizadevanju partnerskih organizacij za aktivno vključevanje manjšin v lokalne skupnosti ob upoštevanju in priznavanju njihovih potreb, znanj in sposobnosti. Delegati partnerskih organizacij so podali sklepne misli, katerih skupni imenovalec je bodoče sodelovanje med novo vzpostavljenimi poznanstvi različnih deležnikov, vzpostavitev platforme za uspešno vključevanje manjšin v nova okolja, oblikovanje kanalov komuniciranja med lokalno skupnostjo in manjšinskimi skupnostmi ter vzpostavljanju aktivnosti in mehanizmov za aktivno integracijo manjšin, preko manjšinskih organizacij, v družbeno, socialno, kulturno in politično okolje.

Konferenco je organiziralo Hrvaško kulturno umetniško društvo Komušina Škofja Loka v sodelovanju z Občino Škofja Loka in partnerji:

- o Občina Dupnitsa, Bolgarija
- o Občina Riebini, Latvija
- o Občina Szödliget, Madžarska
- o Društvo Bosanskih Hrvatov PRSTEN, Hrvaška
- o Slovenski dom – Kulturno in prosvetno društvo BAZOVICA Reka, Hrvaška
- o Hrvaško kulturno prosvetno društvo MATIJA GUBEC Tavankut, Srbija

Projekt »Minority organisations in thinking and shaping the future of the EU« se je odvijal tudi pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije, g. Boruta Pahorja.

Damir Hauptman, vodja projekta

Pejo Mijatović, predsednik Hrvaškega kulturno umetniškega društva Komušina Škofja Loka